

ИЗВЈЕШТАЈ О
СПРОВЕДЕНОЈ КАМПАЊИ ПОД НАЗИВОМ „ВЕЖИ ПОЈАС – САЧУВАЈ ЖИВОТ“

ДИО I: ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА	
Укључени субјекти у провођење Пројекта	Министарство саобраћаја и веза Републике Српске; Министарство унутрашњих послова Републике Српске; Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске; Ауто мото савез Републике Српске; Јединице локалне самоуправе; Радио станице.
Одговорне особе	МСВ РС, Наташа Костић, МУП РС, Управа полиције, Јединица за послве саобраћаја АБС РС, Милија Радовић, АМС РС, Јелица Лубура,

Анализом саобраћајних незгода како у земљама са високо развијеним саобраћајним системом, тако и на простору Републике Српске може се уочити да више од 50% настрадалих лица су возачи и путници у возилу.

Једна од основних мјера пасивне заштите возача и путника у возилима јесте употреба безбједносних појасева уз наслоне за главу и ваздушне јастуке. Ефикасност безбједносних појасева уз истовремену употребу наслона за главу доказана је низом научно истраживачких радова. Појасеви неоспорно утичу на смањење броја погинулих и повријеђених лица у возилу доприносећи повећању нивоа безбедности у саобраћају.

Сврха провођења истраживања употребе сигурносног појаса у Републици Српској је да увјери све оне који се превозе возилима, да ако у вожњи не користе безбједносни појас угрожавају не само себе већ и остале путнике, обично најближе чланове своје породице. Истраживања су показала да код чеоног судара при брзини од 50 km/h, невезани путници буду одбачени унапријед силом од око три и по тоне, и тада по правилу наступају тешке тјелесне повреде, а често и смрт.

У складу са прописима из области безбједности саобраћаја возач и путници у возилу дужани су користе појас.

Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске заједно са Министарством саобраћаја и веза, Министарством унутрашњих послова, Ауто-мото савезом Републике Српске, јединицама локалне самоуправе, радио станицама реализовала је кампању под називом „**Вежи појас – сачувај живот!**“– која је трајала у априлу мјесецу.

Основна порука кампање била је:
„ВЕЖИ ПОЈАС-САЧУВАЈ ЖИВОТ“

Циљ провођења активности "ВЕЖИ ПОЈАС – САЧУВАЈ ЖИВОТ!" је повећање нивоа безбједности саобраћаја у Републици Српској, повећањем употребе безбједносних појасева код возача и путника у возилу. Кампањом се жели утицати на промјену ставова према употреби безбједносних појасева и преношење поруке истим колико је важно користити их. Реализацијом ове кампање очекује се повећање употребе безбједносних појасева чиме би дошло до смањења броја настрадалих лица у

саобраћајним незгодама и измјене у структури повреда (значајно смањење тежине повреда и мања смртност).

У току превентивне кампање реализоване су сљедеће активности:

- Агенција за безбједност саобраћаја учествовала је у изради летка за кампању. Уз пропратно писмо доставила је свим јединицама локалне самоуправе, радио станицама радио џингл, анкетни лист и летак за кампању. Директор Агенције за безбједност саобраћаја учествовао је у радио и ТВ емисијама у току кампање. Агенција за безбједност саобраћаја урадила је извјештај о спроведеној кампањи.
- Министарство саобраћаја и веза вршило је надзор над радом станица техничког прегледа возила на вршење контроле исправности безбједносних појасева у возилима и зазора на вратима.
- Полицијски службеници МУП Републике Српске у оквиру својих редовних послова вршили су појачану контролу употребе безбједносних појасева како возача тако и путника у возилу у складу са ЗООБС БиХ и казним одредбама. У периоду од 18. до 25. априла 2013. године провели су репресивни дио. Представници Министарства унутрашњих послова Републике Српске учествовали су у радио и телевизијским емисијама.
- Ауто – мото савез Републике Српске у оквиру наведене превентивне активности обавио је истраживање понашања и ставова о прихватању и употреби безбједносних појасева на подручју Републике Српске. Истраживање је обухватало бројање возача, сувозача и путника на задњим сједиштима који користе појасеве, као и анкетање возача.

Истраживање (опажање на терену) релизовало се прије и после превентивних и репресивних активности. Прво бројање вршено је од 01. до 05. априла, а друго бројање од 26. До 29. априла 2013. године. Након првог бројања добијен је узорак од 37 038 возача, 14 848 сувозача и 5913 путника на задњем сједишту. Ауто – мото савез Републике Српске у оквиру превентивне активности набавио је уређаје учествовао је у изради и финансирању, као и дистрибуцији 10. 000 летака преко ауто мото друштава, финансирао израду радио џингла. Представници Ауто-мото савеза и ауто мото друштава учествовали су у радио и телевизијским емисијама.

Највећа употреба безбједоносних појасева забиљежена је на ауто путевима, потом на путевима ван насеља, па на путевима у насељима.

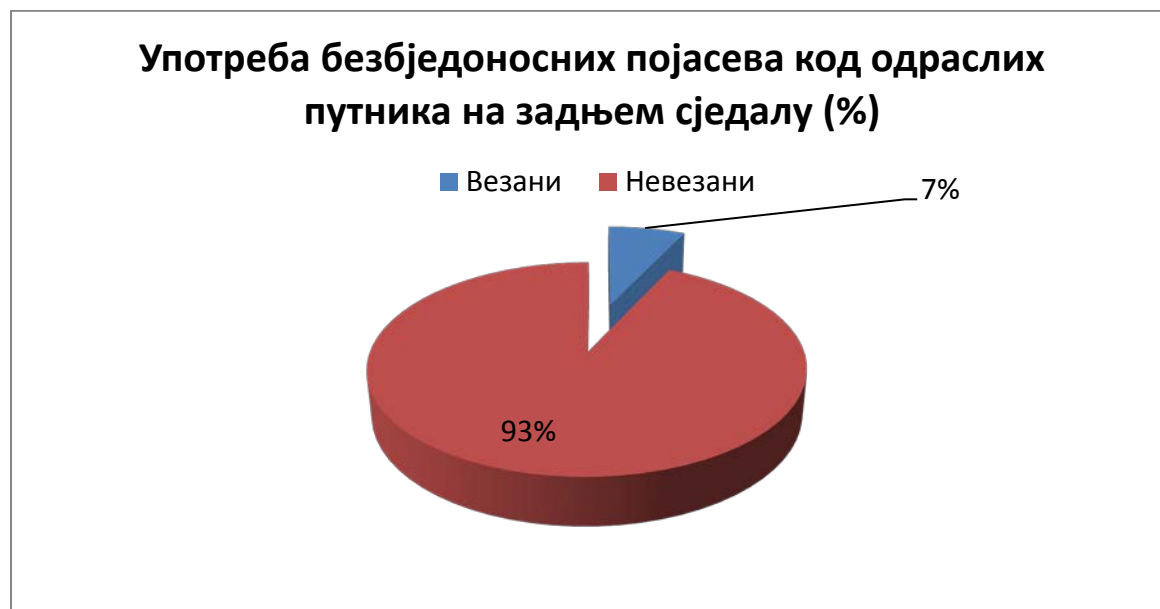
Анализом употребе безбједоносних појасева код возача у току првог бројања добијено је да безбједоносни појас користи 45 % возача док 55 % возача не користе појас у току вожње.

Анализом употребе безбједоносних појасева код сувозача у току првог бројања добијено је да безбједоносни појас користи 49 % сувозача док 51 % сувозача не користе појас у току вожње.

Анализом употребе безбједоносних појасева код одраслих путника на задњем сједалу у току првог бројања добијено је да безбједоносни појас користи само 7 % одраслих путника на задњем сједалу док 93 % одраслих путника на задњем сједалу не користе појас у току вожње.

Анализом употребе безбједоносних појасева и сједалица код дјеце на задњем сједалу у току првог бројања добијено је да безбједоносни појас и сједалицу користи само 19 % дјеце на задњем сједалу док 81 % дјеце на задњем сједалу не користе појас и сједалица у току вожње.

- Ову медијску кампању подржало је преко 15 локалних радио станица, као и неколико телевизијских станица и дневних новина широм Републике Српске.
- Кампања је пропраћена на интернет страници Агенције за безбједност саобраћаја Републике Српске, интернет страницама укључених субјеката, као и на бројним другим интернет страницама (www.vozi.org, www.radioosvit.com, www.infobanjaluka.com, www.glassrpske.com, www.nezavisne.com, www.opstina-celinac.com, www.vijesti.in.rs, www.avaz.ba, www.mup.vladars.net, www.ams-rs.com, www.panradio.com, www.cafe.ba, www.radiogradiska.net, www.srna.rs; www.magic.ba, www.srpskacafe.com, www.radioprnjavor.com, www.vazdan.com, www.banjaluka.com, www.nedstor.com, www.novosti.rs.sr, www.press.rs, www.rtviz.tv, www.twitter.com, www.trebinje059.com, www.vijesti.in.rs, www.radionovigrad.com, www.nedstor.com, www.atvbl.com, www.panradio.com, www.mojahercegovina.com; www.kontaktradio.com; www.article.wn.com, www.eltatv.com, www.dobojcaffe.com; www.jutube.com).
- У ову кампању укључиле су се бројне јединице локалне самоуправе са различитим видовима учешћа (штампали летке, обезбиједили емитовање радио џингла на локалним радио станицама, у сарадњи са Полицијским станицама дијелили летке и сл.).

Кампања је реализована уз минималне трошкове.

ЗАКЉУЧАК:

У недостатку финансијских средстава и недовољну подршку осталих субјеката безбједности саобраћаја кампања је проведена само дјелимично па није било могуће остварити пуни ефекат. У случају када би за провођење кампање била обезбијеђена одговарајућа финансијска средства и уз пуно учешће свих укључених субјеката у наредним кампањама било би потребно провести сљедеће активности како би се у што већој мјери остварили циљеви кампање:

- неопходно је обавити детаљно истраживање конкретног проблема безбједности саобраћаја како би се кампања боље припремила,
- у складу са обављеним истраживањем извршити пуну идентификацију (избор) и истраживање циљне групе чија се промјена понашања очекује,
- креирање поруке кампање повјерити професионалцима,
- средства преношења поруке су редукована на летак и радио џингл (пуни ефекат би се постигао израдом видео спота и емитовањем истог у ударним терминима, закупом рекламних паноа (билборда), огласима у штампаним медијима, израдом наљепница, кеса, мајица, упаљача и сл.),
- период провођења кампање је објективно кратак, кампање би требале да трају дуже,
- извршити одабир експерименталне и контролне групе како би се провјерили могући резултати кампање,
- извршити истраживање о ефектима кампање.

Уз ограничења у погледу расположивих финансијских средстава кампањом су остварени минимални планирани циљеви.

Реализацијом акције "Вежи појас, сачувај живот", очекује се повећање употребе безбједносних појасева, што би омогућило смањење броја настрадалих у саобраћају, као и материјалних уштеда.